

Carta d'utilizacion de las aisinas numericas

Aquesta carta definís las règlas d'utilizacion de l'Espaci Numeric de Trabalh (ENT) que l'establiment APRENE met a disposicion de l'ensemble de sos estudiants e sòcis.

Sa tòca es de :

- responsabilizar totes los actors e usatgièrs de las ressorgas TUIC (Tecnicas de l'Utilisacion de l'Informatica e de la Comunicacion).
- se conformar al dreit en marcar los limits etics e legals.
- permetre una cooperacion eficaça e prene la justa mesura de las riscas ligadas a l'internet.

PARATGE

«Per que Pretz e Paratge qui èran sebelits son vius, e restaurats, e sanats, e garits»¹

Paratge ven del radical latin que vòl dire “egalitat”, e que balhèt en francés “*parité*”. Mas la formacion dels mots menèt aici a dos termes qu'an senses completament opausats : en francés, “*de haut parage*”, significa aristocratic, ufanós. En occitan “lo paratge” prepausa al contrari la vision d'una egalitat en accion, en construccion, que s'endeven amb Pretz – la Valor²»

1 Cançon de la crosada

2 Roland Pécout

COOPERACION

Los espacis dins l'ENT son pensats per afavorir lo mai possible la cooperacion, valor cardinala de la pedagogia Freinet. Permet a cadun de poder intervenir sul trabalh dels autres, per comentar, apondre, prepausar de melhoraments. Demanda pasmens una etica fèrma. Los 4 L³ de la Pedagogia Institucionala son lo fial conductor d'aquesta etica necessària a la cooperacion.

CAUSIDA DEL LIURE

Los teorèmas, formulas o encara las demonstracions matematicas son liures dempuèi totjorn (...) D'efièch, avèm pas besonh de comprar una licéncia per poder utilizar lo teorèma de Pitagòras !

L'educacion, al sens larg (...) deu èsser liura, accessibla a totes e independenta dels principals centres de poder (politics, financièrs, economics...)

Una de sas vocacions principalas es justament de perpetuar, de generacions en generacions, las valors e coneissenças que permetèron de bastir nòstra civilizacion."⁴

APRENE causís d'empregar e de contribuir als logicials liures e formats dobèrts per de rasons eticas ligadas a las tres grandas valors de la ciutadanetat francesa :

3 Luòc, Limita, Lei, Lengatge

4 Samuel Chenal <http://logicielsdurables.wordpress.com/> e tanben <http://asri-education.org/asrieducation-pourquoilelibre>

LIBERTAT

L'informatica es devenguda una partida essenciala de la vida de cada jorn. Amb las tecnologias numericas, nòstra societat cambia lèu e fòrça, e las escòlas comptan per son avenir, an una responsabilitat etica : devon ensenhar l'autonomia, e pas la dependéncia a un sol produch o a tala o tala empresa poderosa.

La mission de Calandreta es de preparar los mainatges a jogar lor ròtle dins una societat que serà numerica, e ensenhar cossí las ainas, las pòdon bailejar al melhor plan segur, mas tanben las causir e las cambiar.

La tòca de l'escòla es de permetre a cadun de venir ciutadan responsable. Pòt pas embarrar los enfants e los adultes dins una somission intellectuala o economica a las empresas del logicial privat.

EGALITAT

La convencion pels dreits de l'enfant de l'ONU afortís l'obligacion pels estats d'assegurar l'egalitat de las astradas⁵ per totes los escolans.

Los logicials liures son los sols a poder realament metre en òbra aquesta egalitat.

La gratuitat dels logicials liures contribuís a lor difusion al mai grand nombre. La còpia es pas solament autorizada, mas encoratjada. Se pòdon balhar als parents, als mainatges, a totes los partenaris de Calandreta.

Las escòlas son aital en mesura d'ajudar las familhas qu'an de dificultats financièras e promòure l'equitat e l'egalitat d'accès al saber entre los mainatges.

Los logicials liures son fonamentalament pensats pels escambis collaboratius, particularament entre institucions ligadas a l'ensenhament.

FRATERNITAT

Degun deu èsser exclús de l'accès al saber, a la comunicacion, e a la creacion cooperativa.

Cadun pòt aital s'apropriar la coneissença amolonada, l'enriquesir de son pròpri saber e ne far profiechar la comunautat.

La fraternitat es tanben dins l'esséncia de la causida per Calandreta del bilinguisme e del multilinguisme. L'ensenhament de Familhas de lengas s'inscriu dins una logica d'educacion lengatgièra globala. S'apuèja sul principi de l'apròchi plurilingüe e sus la nocion d'esvelh a las lengas. L'objectiu es de favorizar l'obertura a las lengas-culturas del mond, consideradas sus un meteís pè d'egalitat

Cap d'egalitat es pas possible, cap de libertat reala tanpauc, sens una mesa en òbra e en lengas d'una fraternitat amb los autres.

5 Article 28 de la Convencion relativa als dreits de l'enfant, New York, Organizacion de las Naciones Unidas, 1989

Lo NAS Estelum

I'E.N.T. d'APRENE

Es un espaci d'estocatge sus la ret internet, bailejat per APRENE. Es securizat, tan per l'accès als documents, coma per la salvagarda de las donadas. Permet lo partatge cooperatiu de documents, particularament dins los portfolios collaboratius.

1 accès e espacis :

L'accès a l'ENT se fa gràcias a un identificant e un mot de Santa Clara, rigorosament personals, balhat pel responsable informatica d'APRENE, apuèi acceptacion e signatura electronica de la presenta carta.

La signatura de la carta implica l'acceptacion del reglament del NAS Estelum.

L'utilizaire es responsable de la conservacion e de la confidencialitat de son identificant e de son mot de Santa Clara. S'engatja d'un biais solemne de balhar pas accès a degun mai.

Lo NAS Estelum fonciona amb d'espacis independents : PEE, Masters, Aprene1, Aprene2, Conselh scientific...

Se caracteriza per un accès completament independent del luòc de connexion, gràcias a un dispositiu d'identificacion que balha a cada usatgièr de dreits especifics d'utilizacion segon son estatut e sos besonhs, dins un o mantun espaci.

L'espaci «portfolios partejats» es reservat als regents, professors e estudiants.

Lo burèu d'APRENE pòt decidir de donar l'accessibilitat a l'espaci « aisina » a d'autres usatgièrs : Conselh scientific, universitaris partenaris, ligaires regionals...

La gestion dels dreits d'accès es definida e mesa a jorn regularament dins lo document d'acompanhament de la carta *reglament del NAS*.

APRENE baileja tanben un autre espaci de publicacion de traduccions, «Revirar», dedicat al partatge de traduccions. L'ús de Revirar es somés el tanben a la carta informatica.

2 etica e encastre legal :

L'usatgièr s'engatja a degalhar pas lo trabalh dels autres e a respectar la legislacion e las règlas de bona conducha dins la comunicacion e la publicacion, particularament per :

- las donadas a caractèr personal :

Coma ensenheire, l'usatgièr del NAS se bastís un comportament responsable. Los administrators e los usatgièrs respèctan la reglamentacion per las libertats e la vida privada (CNIL, RGPD)

- lo dreit a l'imatge :

Cal poder filmar e enregistrar en classa : l'imatge fixe o animat es una aisina pedagogica essenciala per l'analisi de l'acte pedagogic e per la transmission del mestier.

L'utilizacion d'imatges e de sons captats dins las classes e despausats dins los portfolios o dins los espacis d'elaboracion de documents pedagogics son enquadrats per la lei.

L'autor de la vidèu, de la fotografia o de la presa de son deu garantir lo respècte del dreit a l'imatge e a la votz de las personas, d'autant mai se son d'enfants. Publicar l'imatge o la votz d'una persona es enebit sens son consentament (article 9 del còdi civil).

Los formularis oficials de demanda son a posita de totes sul NAS. Deuràn èsser emplenats e signats pels parents, mas tanben pels enfants, a cada projècte de captacion. Lo que filma deurà s'assegurar qu'an plan comprés a de qué servirà e qual podrà veire o escotar los enregistrements.

- lo dreit d'autor :

La pedagogia causida per las Calandretas considèra lo subjècte e non pas sonque l'escolan. Lo dreit d'autor, dels adultes e del enfants, es d'autant mai protegit dins nòstras escòlas.

Pasmens, la cooperacion es la règla : tot document despausat es fait per èsser partejat, es doncas jós licéncia liura.

Las licéncias liuras Creative Commons,"CC", se completan amb d'inicialas :

- BY = «Proprietat», vòl dire que l'òbra es proprietat de l'autor, e que se pòt tornar utilizar.
- SA = «Partejar coma», vòl dire que se l'òbra es modificada, deurà èsser distribuïda jos la metèissa licéncia que l'òbra originala.
- NC = «Non Commercial», vòl dire que se pòt pas utilizar comercialament aquesta òbra.
- ND = «De cambiar pas», vòl dire que la modificacion de l'òbra es interdicha.

Per defèct, tot fichièr despausat sens mencion serà considerat coma CC-NC

Es enebit de despausar dins lo NAS Estelum de documents que serián pas liures de dreits (e-books o documents .pdf cromptats en linha per exemple)

3 adaptacion / cooperacion :

L'ENT servís a l'elaboracion de saupres e de saupre-far. Cada estudiant e cada regent met a posita son trabalh per lo far servir a d'autres que se lo pòdon apoderar, cambiar, adaptar. En cas de publicacion o de difusion a la seguida d'una adaptacion, lo nom de l'autor e la sorga del document deu èsser citat.

4 noms de fichièrs :

Per fin de permetre la recèrca e la cooperacion, tot usatgièr del NAS deu respectar las nòrmas seguentas :

- Formats de document : los sols formats autorizats sul NAS son los formats liures (.odt, .jpg, .odp, .mkv, .ogg, ...) e .pdf.

- Noms de fichièrs :

- caractèrs

los sols caractèrs autorizats dins los noms de fichièrs son

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u v w x y z 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 - _

Vòl dire que son interdits particularament : los espacis e los accents, e totes los signes de ponctuation.

• contengut : en mai del descriptiu del contengut del fichièr e d'un eventual còde a prepaus de sa natura, es obligatòri de **marcar las inicialas de l'autor**.

En cas de correccion, de cambiament, de revirada, las inicialas de l'autor son totjorn en primièr, las del o dels autres seguisson.

Pel cas particular de la traduccion, lo nom de fichièr començarà pel nom de l'autor del tèxt d'origina, en majusculas, seguit de l'iniciala de son prenom, e del títol revirat ; las inicialas del traductor seràn a la fin.

Per desseparar mots o inicialas, causissèm d'empregar lo turet del 6 (-) per remplaçar çò que seriá un espaci, e lo turet del 8 (_) per desseparar doas partidas de natura diferenta.

Per las datas cal utilizar lo format AAAA-MM-JJ

5 avaloracion, publicacion :

Avalorar, es donar de valor : lo portfolio ajuda a avalorar lo camin pedagogic e lingüistic de cadun. Pels estudiants es un supòrt de validacion de l'annada APRENE1, APRENE2 e PEE. Pels regents es l'aisina principala pels rendètz-vos de caminament professional.

Los portfolios de cadun permeton un trabalh cooperatiu e collaboratiu securizat. Permeton tanben als responsables de las formacions d'avalorar d'un biais transversal e transparent caminaments e produccions.

Cada espaci conten un dorsièr « alandada ». Los estudiants i recaptan las produccions que li semblan interessantas per partejar en las publicar sul sit d'APRENE. APRENE pòt publicar sus son site e jos licéncia liura los documents, estudis, memòris, articles, elaborats dins l'ENT en tot citar l'autor del document.

Lo conselh scientific d'APRENE valida e contraròtla las publicacions.

La primièra version d'aquesta carta foguèt validada pel CA d'APRENE lo 15 de novembre de 2014.

Aquesta version completada foguèt commentada pels PA, e pel CA lo 1er de decembre de 2018. Foguèt adoptada en amassada generala lo 6 d'abril de 2019.

Cambiament mesa en pagina 11-2023